

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano Eivsdem Societatis olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis. Disputationes
Scholasticæ De Incarnatione Dominica**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1653

4. Proponuntur & dissoluntur objectiones contra doctrinam
præcedentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81011)

res subsistens non dependeat à subiecto sustentante: hoc autem non habet natura diuina à personis, sed à seipsa.

Verius tamen dicitur, non dari in Deo illam subsistentiam absolutam antecedenter ad personalitates relatiuas, quod cum aliis probat latè Valquez 2. tom. in 1. part. disputat. 125. & in presentis disputat. 27. Nunquam enim in Conciliis, aut Patribus distinguitur subsistentia naturæ intellectuales à personalitate, neque ex mysterio Incarnationis, ex quo agnouimus, subsistentiam, & personalitatem naturæ superadditam, habemus aliquod indicium ad distinguendam subsistentiam à personalitate; imò potius habemus fundamentum ad eas nullo modo distinguendas: nam sicut in humanitate Christi propter vnionem cum Verbo defuit personalitas propria, sic defuit subsistentia propria, quæ nihil aliud erat, quàm personalitas. Quod si illa independentia à subiecto, quam natura diuina habet de se, facit, quod de se sit subsistens, prout condistinguitur à personalitatibus; eadem ratione dicendum esset, naturam humanam, quæ prout condistinguitur à propria personalitate est etiam independentia à subiecto, esse subsistentem antecedenter ad personalitatem, atque adeo humanitatem Christi, quæ antecedenter ad vnionem cum Verbo est de se independentia à subiecto, esse iam subsistentem de se, licet nondum sit persona, & per consequens non subsistere solum per subsistentiam Verbi, quod dici non potest. Denique ipsa etiam natura diuina, prout ratione distincta ab illa subsistentia absoluta, quæ ab aduersariis ponitur, iam est de se independentia ab omni subiecto; ergo prout condistinguitur ab illa subsistentia esset iam subsistens.

Melius ergo dicitur consequenter ad supradicta naturam diuinam subsistere solum per tres subsistentias, seu personalitates relatiuas, à quibus accipit illum effectum formalem supra explicatum, scilicet, quod per illas natura diuina sustentat seipsam, & complet substantialiter seipsam, ita ut non indigeat alio, cui innitatur, & cuius sit id, quod est, sed sit sui ipsius, quam perfectionem formaliter accipit natura diuina à singulis personalitatibus.

Dices, natura diuina prout condistinguitur à personalitatibus, est de se omnino incommunicabilis alteri supposito distincto, & incapax essendi in alio; ergo non potest eum effectum formalem accipere à personalitate virtualiter superaddita.

Respondeo, in primis hoc argumentum probare naturam diuinam, ut distinctam virtualiter à personalitatibus relatiuis, esse non solum subsistentem, sed etiam personam, quia cuiusque effectus formalis assignetur personalitati, videtur iam reperiri in natura diuina secundum se. Omnes ergo debemus respondere, naturam diuinam, prout condistinguitur virtualiter à personalitatibus, habere quidem eam perfectionem, & eum effectum formalem radicaliter, non formaliter; quia sicut omnipotentia, prout condistinguitur ratione nostra à scientia, non est incapax ignorantie, quia licet prout sic non includat formaliter scientiam, habet tamen essentialem connexionem cum scientia, & ideo habet radicalem repugnantiam essentiali.

Card. de Lugo de Incarnat.

tialem cum ignorantia; & sicut scientia prout condistinguitur ratione ab immensitate, adhuc est incapax mutationis localis, quia licet prout sic non sit formaliter immensa; est tamen immensa radicaliter propter necessariam connexionem, quam habet cum immensitate; sic natura diuina, prout condistinguitur virtualiter à personalitatibus, habet incommunicabilitatem omnimodam in ordine ad suppositum alienum quia licet prout sic non sit formaliter subsistens, nec persona, est tamen hoc radicaliter propter necessariam connexionem identitatis cum personalitatibus. Vnde sicut licet scientia in se incapax mutationis localis sit, potest nihilominus accipere ab immensitate illum effectum formalem immensum, & sicut omnipotentia in se incapax ignorantie potest à scientia accipere formaliter esse omniscientem, sic natura diuina in se incommunicabilis alteri potest accipere à personalitatibus secundum identitatis illum effectum formalem subsistentis, quem in se formaliter non habebat, licet propter necessariam connexionem, quam cum illis habebat, esset de se incommunicabilis; hæc enim incommunicabilitas potest prouenire, non solum à subsistentia formali, sed etiam à radicali hoc est à necessaria & essentiali connexionem cum subsistentia propria.

Infero septimò, Verbum diuinum assumptisse humanitatem Christi per modum totius, terminando tamen utramque partem; sicut utraque pars terminari deberet per propriam subsistentiam: in triduo verò vnitum fuit Verbum animæ separatæ, quia anima separata deberet etiam habere propriam subsistentiam. Ac denique in triduo vnitum fuit Verbum cadaueri, non quidem soli materiæ, nec soli formæ, sed utrique simul, quia utraque simul deberet per modum totius habere propriam subsistentiam. Porro cadauer assumptum fuisse à Verbo non solum ratione materiæ, sed ratione totius compositi, docet Suarez in presentis disp. 14. sect. 2. in fine. An verò subsistentia Verbi terminauerit etiam immediatè vnionem materiæ cum forma, videbimus sect. 5.

45
Illatio septima.

Suarez.

SECTIO IV.

Proponuntur, & dissoluntur obiectiones contra doctrinam præcedentem.

PRIMA obiectio est, ad probandum, subsistentiam compositi non esse simplicem, quia idem modus non potest afficere duplex subiectum, præsertim in composito humano, ubi forma est spiritalis: nam subsistentia hominis, vel est materialis, vel spiritalis; si materialis, non potest terminare animam; si spiritalis non poterit terminare corpus.

46
Obiectio prima.

Respondeo, posse bene materiam, & formam modificari per eundem simplicem modum, sicut diximus in primò Physicorum, materiam, & formam vni eadem simplici vnione. Deinde dicendum est subsistentiam hominis esse materiale, quia dependet à subiecto quanto; prout in simili diximus in prædicto loco, vnionem hominis esse materiale ob eandem rationem: nec est inconueniens, animam rationalem dum est in corpore, & materializatur à corpore, sicut vnitur

Solutur.

vnitur per vnionem materiale[m], ita terminari per subsistentiam materiale[m].

47
Obiectio se-
cunda.

Secunda obiectio est ad probandum effectum formalem subsistentiæ non esse incommunicabilitatem, quia licet materia prima non habeat propriam subsistentiam, afficitur tamen immediate a subsistentia totius, & ab ea accipit effectum formalem subsistendi, & tamen materia prima non redditur incommunicabilis, cum actu communicetur formæ; ergo subsistere, & effectus formalis subsistentiæ non est existere incommunicabiliter. Quod idem argumentum potest fieri de forma.

Diluitur.

Respondeo, subsistentiam non dare incommunicabilitatem, nisi illi subiecto, cuius subsistentia est, subsistentia autem totius, non est subsistentia materiæ secundum se, nec formæ secundum se, sed compositi: quare non dat incommunicabilitatem materiæ, nec formæ, sed composito: quia tota essentia huius subsistentiæ est, impedire formaliter communicationem huius compositi. Singulis autem partibus compositis non impedit communicationem inter se, sed materiæ, v. g. dat, quod dum est cum hac forma, non possit communicari alteri, & formæ etiam dat, quod dum est cum hac materia, non possit communicari alteri; quia vtrique dat subsistere non in se, sed in illo composito, id est, terminari, & sistere in illo composito, ita vt non progrediatur ulterius.

48
Ensis.

Dices ergo absolute, subsistentia nec reddit materiam subsistentem, nec formam subsistentem, quia subsistere est per se existere. Quem ergo effectum formalem dat subsistentia materiæ, siquidem illam modificat.

Præcluditur.
Duo modi
subsistendi.

Respondeo, dupliciter posse aliquid subsistere: nempe vel per se, vel in alio. Primo modo subsistit Angelus, quatenus per suam subsistentiam terminatur in seipso. Secundo modo subsistit materia, non quidem in se, sed in composito, quia non terminatur in se, sed in toto composito: & hunc secundum modum subsistendi accipit materia a subsistentia totius. Oportet autem maxime distinguere hos duos modos subsistendi, quia diversissimi sunt, nec conveniunt vniuocè in ratione subsistendi, ex ipsorum verò distinctione facile dissolues plures æquiuocationes quæ possunt occurrere in hac materia.

49
Aduertendum.

Ex quo obiter animaduertes, animam rationalem diuerso modo subsistere intra corpus, vel extra: nam licet quando est intra compositum, afficiatur immediate a subsistentia totius, non tamen accipi illum effectum formalem, quem habet postea a propria subsistentia, quando separatur, quia quando est separata, habet subsistere in seipsa, quando verò est intra compositum, non subsistit in se, sed quasi in alio, nempe in composito, qui modus subsistendi, est diuersissimus, vt prædixi, imò oppositus cum priori.

Effugitur.

Dices ergo, anima Christi Domini non subsistebat eodem modo in triduo, ac nunc in cælo, quia modò subsistit intra corpus; tunc verò per se sine corpore; ergo diuerso modo vniebatur Verbo in triduo, ac antea, ad participandum aliud genus subsistendi, ergo non retinuit eandem vnionem, quam antea habebat.

Respondeo admittendo intentum; nam licet in neutro casu anima Christi subsisteret per se, & in se, vt postea dicemus; diuerso tamen modo subsistebat in triduo, quàm antea, quia in triduo ita participabat subsistentiam Verbi, vt ex vi illius impederetur communicatio ipsius anime cum materia; sicut hæc communicatio impeditur in aliis animabus per propriam earum subsistentiam. At verò intra corpus subsistebat anima Christi sine hac incommunicatione. Quare quando dicitur, animam Christi in triduo mansisse vnitam Verbo, non debet intelligi, quod perseverauerit eadem numero vnio, sed illa, vel alia, vt bene aduertit Valquez in præfati disput. 37. numer. 61. contra Suarez ibidem disput. 17. sect. 1. post primam conclusionem.

Tertia obiectio est ad idem intentum, quia humanitas Christi, licet careat propria subsistentia, verò tamen subsistit per subsistentiam Verbi, & tamen non redditur incommunicabilis, cum actu communicetur ipsi Verbo; ergo incommunicabilitas non est effectus formalis subsistentiæ. Probatur consequentia, quia subsistentia Verbi præstat humanitati, quod præstaret propria subsistentia, si adesset; sed subsistentia Verbi non dat humanitati incommunicabilitatem; ergo nec subsistentia propria daret humanitati hanc incommunicabilitatem, sed alium effectum formalem.

Respondeo, humanitatem Christi Domini non subsistere per subsistentiam Verbi eodem modo, quo subsisteret, per propriam subsistentiam, tunc enim subsisteret in se, & per se; nunc autem subsistit in alio, & cum alio. Quare, sicut supra diximus, animam rationalem non subsistere eodem modo intra compositum, & extrâ; sic etiam similiter dicendum est de humanitate Christi, quæ quidem subsistit in persona diuina per modum partis componentis illum compositum resiliens ex Verbo, & humanitate: quare non accipit a Verbo omnimodam incommunicationem, sed solum accipit hoc, quod est non communicari alteri, dum est in illo composito, quia terminatur non in se sed in illo composito, sicut supra diximus, materiam primam accipere a subsistentia, non incommunicationem simpliciter, sed non communicari alteri, dum est in illo composito. Ex quo fit, non esse verum in omni rigore, quod natura humana Christi accipiat a subsistentia Verbi omne id, quod haberet a propria subsistentia, quamuis reuera subsistat per subsistentiam Verbi.

Quarta obiectio fit quia Verbum diuinum eodem modo subsistit post assumptam humanitatem, ac antea: sed post assumptam humanitatem non subsistit per se, & cum incommunicatione, communicatur enim humanitati; ergo existentia per se cum incommunicatione non est effectus formalis subsistentiæ propriæ.

Respondeo, effectum formalem subsistentiæ non esse, quod res subsistens non vniatur alteri villo modo, sed solum, quod res subsistens ita existat in se, vt non accipiat sui complementum ex vnione ad aliud. Hinc est, Verbum propriè, subsistere per propriam personalitatem, quia licet vniatur cum natura humana, subsistit

subsistit in se, & per se, nec enim innititur humanitati; nec ab ea accipit complementum: at verò humanitas non sinit in se, sed innititur Verbo, ut in ipso subsistat. Hinc etiam est, materiam non subsistere substantia propria, quia non sinit in se, sed adhuc indiget compleri per formam. Hinc denique est, animam rationalem non subsistere propria substantia intra compositionem, quia licet non pendeat à materia, adhuc tamen non sinit in se, sed postulat materiam ad suum naturale complementum, & ad ipsam ordinatur. Quæ omnia fundantur in communi acceptione subsistendi, nam iuxta communem concipiendi modum subsistere est in se sistere, sine indigentia alieni confortij. Cum enim substantia sit sustentaculum, quo natura completur, ut in ipso nitatur, & non in alio; Verbum autem etiam post unionem cum humanitate retineat suum sustentaculum proprium, quod antea habebat; consequens est, ut etiam nunc subsistat in se, sicut antea, & non in alio, cum non sustentetur substantia humanitatis, sed sua.

Sed adhuc ex ipsa natura potest oriri quinta obiectio, quia natura diuina supponitur triplici personalitate; ergo non redditur incommunicabilis formaliter à personalitate. Probatur consequentia, quia si effectus formalis personalitatis esset reddere naturam incommunicabilem, sequeretur, naturam diuinam substantiam personalitatem Patris non posse iam communicare filio; ergo cum adhuc possit communicari, non accipit naturam à substantia incommunicabilitatem.

Respondeo, à substantia propria solum, & directe provenire naturæ, quod debeat sistere in se, & non progredi ulterius ad subsistendum in alio. Non est autem contra hoc terminari aliquam naturam simul per triplicem substantiam propriam, quia hoc nihil aliud est, quam existere per se, & sistere in se per triplicem perfectiorem, & quasi triplici titulo, in quo nulla est implicatio contradictionis, sicut neque in eo, quod aliquis sit in loco per duas, vel tres vibrationes. Similiter ergo potest natura diuina habere rationem triplicis substantiæ propriæ reputantiam, ad subsistendum in alio, & progrediendum extra se. An verò, possit aliqua natura subsistere per propriam, & alienam substantiam, aut per plures alias, dicemus sectione sequenti.

Dices, ergo posset bene natura creata subsistens una substantia terminari per aliam; ergo posset humanitas Christi retenta propria personalitate terminari per substantiam Verbi.

Respondeo negando secundam consequentiam; ratio discriminis est, quia si humanitas Christi haberet propriam substantiam, existeret per se; quia hic est effectus primarius propriæ substantiæ; non potest existere simul per se, & in alio; ergo non posset terminari per substantiam Verbi, quia tunc existeret in alio, nempe in Verbo. At verò natura diuina ex eo, quod terminetur tribus substantiis, non existit per se, & in alio; quia cum omnes illæ substantiæ sint propriæ; per omnes illas habet naturam diuinam existere per se, & non in alio.

Dices iterum, ergo saltem poterit natura

Card. de Lugo de Incarnat.

creata terminata per propriam substantiam terminari iterum simul per aliam propriam, & habere simul plures personalitates, sicut natura diuina.

Respondeo negando consequentiam, quia licet hoc non esset formaliter contra rationem subsistendi, esset tamen contra rationem generalem, qua non potest idem subiectum habere eundem effectum formalem à duplici forma; neque enim potest naturaliter esse in loco per duas vibrationes, nec esse album per duas albedines; sic etiam nec potest esse per se per duas perfectitates naturaliter loquendo, licet bene posset de potentia absoluta. Natura autem diuina ideo potest habere tres substantias proprias, quia non sunt similes, sed valde dissimiles inter se; per primam enim constituitur in ratione Patris, & genitoris, per secundam in ratione filij geniti, per tertiam in ratione spirati.

Sexta obiectio desumitur ex partibus integranibus, quæ verè subsistunt, & tamen non habent negationem communicationis, sed aliæ cum aliis uniuntur; ergo substantia non tollit communicationem actuale. P. Vasquez in præfati diff. 32. num. 6. existimat, substantiam totius entis materialis, licet diuisibilis sit, & composita ex pluribus partibus secundum extensionem, sicut & alia entia materialia; non tamen constare ex pluribus substantiis partialibus, quia singulæ partes, brachium, v.g. vel manus non subsistunt cum non sint per se, sed in alio. Deinde addit, quando diuiduntur partes aquæ, v.g. non manere diuisas partes prioris substantiæ, sed corrumpi totam substantiam præcedentem, & produci alias duas substantias de nouo, per quas illæ duæ aquæ incipiant subsistere per se separatæ, quia licet ponat priorem substantiam diuisibilem in vno sensu, & quasi mathematicè; quatenus componitur ex pluribus partibus, ponit tamen illam indiuisibilem quasi physicè, quatenus eius partes non possunt separatæ conseruari, quia singulæ partes non sunt substantiæ, nec per illas partes possent subsistere separatæ partes aquæ.

Hæc quidem sententia satis consequenter procedit ad principia supra posita, præ se tamen fert incredibilitatem non exiguam. Quis enim credat ex additione, vel ablatione vnius guttulæ aquæ deperdi omnem substantiam totius maris, quia iam omnes partes superstitæ accipiunt nouum modum existendi per se? Ego quidem in primis certum existimo, substantiam rei materialis diuisibilem esse in plures partes secundum extensionem, quia cum sit ipsa etiam substantia materialis, debet habere extensionem partium quantitativam, qui est potissimus conceptus entis materialis: & à fortiori constat ex iis quibus in lib. de anima probatum est, animas animalium perfectorum non posse esse indiuisibiles.

Deinde credibilis videtur, huiusmodi partes substantiæ in entibus saltem inanimatis, ut aëre, vel aqua, posse appellari substantias partiales, & manere easdem post diuisionem, per illasque subsistere partes aquæ separatæ, per quas subsistebant, quando erant coniunctæ: quando enim coniunguntur duæ partes aquæ, non resultat in illis nouus modus

S 3 sub

54
Obiectio sen-
ta.
Vasquez.

55

substantia, sed solum noua vnio inter illas duas priores substantias: ratione cuius vnionis, illae quae antea erant duae substantiae totales, incipiunt esse partes substantiae, quae resultat ex vtraque sicut illae quae antea erant duae aquae totales, incipiunt esse duae partes aquae maioris.

56
Dissoluitur.

Hoc ergo supposito, ad obiectionem potest responderi, per substantiam non impediri formaliter vnionem, secundum extensionem, sed solum vnionem, quae tendat ad complementum rei non integrale, sed substantiale, & essentiale in esse naturae, vel in esse substantis, quod potissime probari videtur ex iis, quae in superioribus dicta sunt, neque enim aliud videtur superesse effectus formalis, qui possit à substantia provenire, nisi sustentari naturam in se, vt non sit in alio. Ratio autem à priori huius discriminis, cur substantia impediat magis vnionem in vno genere, quam in alio, aliqua reddit potest ex eo quod substantia impedit omnem communicationem in re substantis, quam potest impedire: potest autem impedire, communicationem essentialem, facilius quam extensionem in entibus materialibus, quia cum entia materialia eo ipso, quod sint materialia, sint diuisibilia in plures partes, quarum quaelibet possit separata existere, necesse est, quamlibet deferre secum suam substantiam, à qua non impediatur illa communicatio, & necesse etiam est, has omnes substantias remanere, quando illae partes vniuntur, ne cogamur concedere illam incredibilem variationem substantiae in toto mari per aduentum vnus guttulae aquae. Ex eo ergo, quod substantia sit materialis, sequitur, non posse impedire communicationem secundum extensionem: Ex hoc autem, quod sit materialis, non sequitur non posse impedire communicationem essentialem, quia nullum sequitur inconueniens, aut contradictio. Adde, communicationem secundum extensionem non esse tam propriam communicationem & per illam tam proprie vniam partem communicari alteri, quin adhuc maneat in se; sicut contingit in alio genere communicationis.

57

Dices, ergo iam concedimus in qua, vel lapide plures substantias partiales; ergo plura supposita partialia. Respondeo, admittendo primam sequelam, & negando secundam, quia suppositum in communi acceptione solum dicitur de illo, quod existit per modum totius; quare sicut vna pars aquae retenta tota sua entitate amittit denominationem totius per vnionem cum alia parte, sic etiam retenta tota sua substantia amittit denominationem suppositi per vnionem cum alia parte. Quod si noluieris etiam appellare substantem partem aquae, dum est vnita cum alia parte aquae: quaestio erit de nomine, & facile me habebis in hoc modo loquendi. Facile enim dici potest, ad denominationem substantis, sicut ad nominationem suppositi requiri, tum modum positium, quo natura redditur incommunicabilis essentialiter; tum etiam negationem actuale communicationis secundum extensionem, & ex defectu cuiusvis deficere denominationem substantis.

58

Dices iterum, Ponamus, quod Verbum assu-

metet hypostaticè aquam, quae est in hoc vase; tunc continetur ista aqua cum aqua fluminis; inquiri, possetne adhuc illa prior aqua retinere vnionem ad Verbum? Respondeo affirmatiuè, quia sicut retineret propriam substantiam adhuc existens in fluuiio, cur non retineret alienam? Dices ergo adhuc existens in fluuiio esset suppositum, quia ex substantia Verbi, & illa aqua resultaret suppositum distinctum ab illa aqua fluuij substantis per propriam substantiam; ergo iam in fluuiio essent duo supposita.

Respondeo negando primam consequentiam, quia sicut personalitas Verbi vnita naturae irrationali non constitueret personam, quia ad personam requiritur natura intellectualis, sic nec supposititas Verbi vnita cum natura partiali constitueret suppositum, quia ad suppositum requiritur natura totalis, & non existens per modum partis: in praedicto autem casu dicendum esset, non dari in fluuiio duo supposita, sed vnum constans ex duplici parte, quarum vna constitueretur per substantiam diuinam, & altera per substantiam creatam. Illa verò pars aquae vnita Verbo diceretur quidem terminari per substantiam Verbi, non tamen diceretur suppositari, donec separaretur ab alia aqua.

Vltimò obici potest S. Thomas aliquibus in locis relatis à Suarez disputat. 34. *Metaphysica sect. 5. num. 30. in margine*, in quibus aliquando docere videtur, in homine non esse aliam substantiam praeter substantiam animae rationalis. Quare nonnulli recentiores censent, animam rationalem eandem substantiam habere in composito, quam habet separata, per illamque substantiam subsistere materiam, & formam hominis. Caterum hanc sententiam reicit idem Suarez *ubi supra, numero 7. & 8.* Et meritò, quia si totus homo subsistit per solam substantiam animae rationalis, sequitur materiam hominis assumi hypostaticè ab anima, sicut humanitas Christi assumitur à Verbo, quia totus Christus subsistit per substantiam Verbi, & per consequens sequitur etiam, materiam hominis esse in anima, quia innitur in eius substantia, sicut humanitas est in Verbo ob eandem rationem, quae omnia absurda sunt. Adde rationes generales, quibus sectione praecedenti probatum est, animam rationalem intra compositum non posse habere propriam substantiam; sed hanc debere soli composito, quod solum per se existit. Quod verò attinet ad S. Thomam, non credo, illum fuisse in ista sententia nec vnquam dixisse totam substantiam compositi, esse solam animae substantiam: solum enim dixit, mortuo homine manere in anima esse totius: non tamen dixit, manere in anima totum esse totius, quare solum intelligi debet de esse partiali. Cur verò dixerit hoc, tanquam aliquid speciale in anima? Ratio videtur esse, quia hoc habet speciale forma rationalis, ultra alias formas, quod idemmet esse, quod communicat homini *vs quo*, quando est in corpore, retineat sibi met; *vt quod*, quando est separata. Fateor, saepe S. Thomam docere, animam rationalem etiam in composito esse substantem. Caterum facile potest explicari, quod acceperit substantiam

59
Obicitur vltima ex D. Thoma. Suarez.

Rejicitur.

tiam lato modo, prout solum significat independen-
tiam à subiecto. Quo etiam sensu potest expli-
cari idem S. Doctor, quando docet, creationem
terminari ad res subsistentes; ex quo videtur fie-
ri, quod senserit, materiam, & animam rationa-
lem, quæ producuntur creatione, habere sub-
sistentiam. Potest tamen accipi, vel de subsisten-
tia latè sumpta pro independentia à subiecto,
vel de iis rebus, quæ verè, & propriè dicuntur
creari: *ut quod*, materia enim, & anima rationalis
in composito non tam dicuntur creari, quam
concreari, quia producuntur in alio. Alias ex-
plicationes S. Thomæ vide apud Vasquez 2. tom.
in primam partem disp. 174. cap. 4. & in præsentis
disp. 32. cap. 5.

SECTIO V.

An Verbum assumpsit immediatè vnio-
nem materiæ cum forma.

⁶⁰ ^{Suppon.} ⁶¹ ^{Diffic.} ⁶² ^{Solutio.}
Hoc est querere, an vnio materiæ cum for-
ma terminet in nobis immediatè subsisten-
tiam? Suppono, Verbum assumpsisse immē-
diatè omnes partes humanitatis; cæterum quia hu-
manitas non solum includit partes, sed vnionem
substantialē partium inter se; dubitatur, vtrum
ipsa etiam vnio, v. g. materiæ cum forma fuerit
vnita immediatè Verbo. P. Suarez disput. 17. &
sect. 5. §. secundo modo, licet non satis clarè, re-
tamen ipsa concedere videtur, vnionem ipsam
materiæ, & formæ, assumi immediatè à Verbo,
quia alioquin non esset assumpta tota humani-
tas, sed solum partes humanitatis. Humanitas
enim supra ipsas partes addit vnionem partium;
ergo vt assumatur humanitas, debent assumi par-
tes, vt inter se vnire: quam sententiam sequun-
tur etiam alij recentiores ex eodem fundamen-
to. Hæc difficultas pendet, vt dixi, ex principio
philosophico: nam si in aliis hominibus sub-
sistentia propria terminat immediatè non so-
lum partes, scilicet materiam, & formam, sed
etiam ipsam vnionem, consequenter dicendum
est, Verbum assumpsisse immediatè vnionem;
quia subsistentia Verbi succedit loco propriæ
subsistentiæ, & ideo ea omnia debuit Verbum
sibi immediatè vnire, quæ deberent immediatè
terminari per subsistentiam naturalem. Si verò
in nobis solæ partes compositi terminantur im-
mediatè per subsistentiam naturalem; idem
etiam in Christo dicendum est. Neque enim ne-
cesse esset, vnionem ipsam assumi immediatè,
vt tota humanitas subsisteret in Verbo. Sicut in
sententia Thomistarum albedo, & alia acciden-
tia dicuntur esse in toto composito, licet nemo
dicat, subiectari albedinem in vnione materiæ
cum forma, sed solum in materia, & forma, quia
vnio non est capax albedinis, ita etiam si Ver-
bum assumpsit partes humanitatis, quæ solæ sunt
capaces subsistentiæ, verè dicetur tota humani-
tas subsistere in Verbo.

Cæterum mihi valde verissimile est, sub-
sistentiam naturalem in nobis terminare immē-
diatè materiam, formam, & vnionem etiam
vtriusque: non ita vt singulæ habeant propriam
subsistentiam, sed quod vnica, & simplex sub-
sistentia totius immediatè terminet illa tria:
nam licet vnio sit modus dependens à subiecto;

est tamen ens substantialē; & sicut forma equi,
licet sit dependens à subiecto; terminatur tamen
immediatè per subsistentiam equi, ita vnio sub-
stantialis, quæ æquè pertinet intrinsecè ad essen-
tiam equi, vel hominis, terminari debet per sub-
sistentiam totius, & in hoc maximè differt ens
substantialē ab accidentali, quod omne substan-
tiale, eo ipso sit ens per se, id est, exigens termi-
nare saltem partialiter modum aliquem exis-
tendi per se, qui modus non debetur acciden-
tibus.

Hinc infero primò, Verbum debuisse assu-
mere immediatè non solum partes humanitatis,
sed vnionem ipsarum partium, quia debuit sup-
plere munus subsistentiæ naturalis circa illud
compositum. Quare sicut humanitas exigebat
vniam subsistentiam simplicem, qua subsisterent
partes, & vnio; sic Verbum vnica simplici assu-
ptione, & vnione debuit assumere partes huma-
nitatis, & vnionem partium inter se.

Infero secundò, non solum vnionem mate-
riæ cum forma, sed etiam vnionem vnus par-
tis substantialis integrantis cum aliis, quæ ap-
pellatur vnio continuatiua, debuisse assumi im-
mediatè à Verbo, quia tam substantialis est hæc
vnio, quam vnio materiæ cum forma; ergo
tam debet in nobis terminari per subsisten-
tiam totius, & per consequens tam debet as-
sumi à Verbo immediatè propter rationem su-
pra positam.

§. Sed contrà hoc insurgit difficultas; quia si
vnio inter materiam & formam terminatur im-
mediatè per subsistentiam, eo quod sit modus
substantialis, & pertinet intrinsecè ad consti-
tutionem hominis; ergo etiam vnio hypostati-
ca debuit subsistere saltem partialiter in Christo,
quia etiam est modus substantialis, & pertinet
intrinsecè ad constitutionem illius hominis. Nam
sine illa vnione non intelligitur homo, sed hu-
manitas. Consequens autem videtur difficile;
nam peto, per quam subsistentiam subsistit vnio
hypostatica? An per subsistentiam Verbi, an
per aliam.

Dices, subsistere per subsistentiam Verbi, cui
tamen non vnitur per aliam vnionem, sed per se
ipsam; quia se ipsa essentialiter est vnio naturæ
cum Verbo, & per consequens non indiget alia
vnione.

Sed contrà, quia licet vnio hypostatica se ipsa
vnatur immediatè cum Verbo; non tamen po-
test subsistere per subsistentiam Verbi; quia non
potest accipere à subsistentia Verbi, quod habet
essentialiter à se ipsa; habet autem illa vnio es-
sentialiter per se ipsam sistere in illo supposito
Verbi, cum ex sua essentia sit modus alligans
humanitatem ad sistendum in illo supposito; ergo
sicut subsistentia naturalis se ipsa subsistit, quia
se ipsa habet esse in illo supposito, ita vnio hy-
postatica se ipsa formaliter subsistit in illo com-
posito, quia se ipsa formaliter habet non posse
egredi extra illud compositum, qui est effectus
formalis subsistentiæ, vt supra supposuimus.

Confirmatur, quia actio, v. g. qua fit vbicatio
Petri non est in loco per aliquid distinctum, sed
se ipsa essentialiter; cum enim per suam es-
sentiam sit affixa huic spatio, per suam es-
sentiam habet esse hic, & non potest id acci-
pere ab alia forma: ita vnio hypostatica per
suam